

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 januari 2023

128/2023

Statsrådets förordning om ersättning för icke-produktiva investeringar

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling (1333/2022):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om genomförande av ersättning för ickeproduktiva investeringar (*investeringsersättning*) som avses i artikel 73 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013. Investeringserättningen utgör en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 som godkänts av Europeiska kommissionen. Investeringserättning kan beviljas och betalas under den tid som den strategiska planen är i kraft inom ramen för de medel som anvisats i statsbudgeten.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *våtmark* ett område som varaktigt är delvis täckt av vatten och som binder fasta partiklar och näringsämnen, fungerar som livsmiljö för organismer eller gör odlingslandskapet mångsidigare,
- 2) *fåra i två nivåer* ett dike eller ett strömmande vattendrag där lågvattenfåran kantas av en översvämningssplåtå som anlagts på den ena eller båda sidorna,
- 3) *torvmark* jordbruksmark där halten av organiskt material i bearbetningsskiktet är minst 40 procent.

3 §

Beviljande av investeringsersättning

Investeringsersättning kan beviljas för sådan anläggning av våtmark, kedjor av små våtmarker, fåror i två nivåer, översvämningssområden och översvämningssplåtåer av våtmarkstyp och sådant återställande av naturtillståndet i vattenfåror som utförs i enlighet med principerna om naturenlig vattenbyggnad. Investeringsersättning kan också beviljas för

omvandling av odlade torvåkrar till våtmark eller områden som påminner om kärr. Ovan nämnda torvåkrar ska vara ersättningsberättigande areal enligt 14 § i statsrådets förordning om allmänna förutsättningar för beviljande av vissa arealbaserade stöd för jordbruket (77/2023). Icke-ersättningsberättigande kantområden som är ändamålsenliga med tanke på höjningen av vattenytan och som ändras från torvåkerareal till våtmark eller områden som påminner om kärr kan godkännas som ersättningsberättigande.

Investeringsersättning beviljas inte för investeringsprojekt med den huvudsakliga avsikten att

- 1) behandla vattendragsbelastning som kommer från andra områden än åkerområden,
- 2) bygga en bevattningsbassäng eller skapa en sjö eller en damm, eller
- 3) genomföra en i 13 § 2 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) avsedd gemensam dikningsinvestering.

4 §

Anläggning av våtmarker och översvänningsområden

Våtmarker och översvänningsområden som är föremål för investeringsersättning ska anläggas på naturligt lämpliga platser på åkrar, åkerkanter, skogsmarker eller impediment där över tio procent av våtmarkens eller översvänningsområdets ovanförliggande avrinningsområde utgörs av åker. Våtmarkerna och översvänningsområdena ska dessutom anläggas så att de så effektivt som möjligt binder de fasta partiklar och näringsämnen som forslas från avrinningsområdet och att de skapar mångsidiga livsmiljöer.

Med avvikelse från 1 mom. får åkern på ett avrinningsområde ovanför en våtmark som främjar naturens mångfald, en fåra i två nivåer, översvänningsplataer, en torvåker som anläggs för att bekämpa klimatförändringen och fåror som ska restaureras vara mindre än tio procent.

En i 1 mom. avsedd våtmark ska anläggas genom uppdämning, om detta är möjligt. I våtmarker som anläggs på åkrar ska sådan åkerjord vars bördighetsklass för fosfor är god, hög eller mycket hög avlägsnas på det område som varaktigt kommer att vara täckt av vatten. Det ovan nämnda avlägsnandet gäller dock inte torvåkrar. Denna åtgärd får inte medföra väsentlig olägenhet för dräneringen av åkrar som odlas utanför våtmarksområdet, för vattentillgången på det nedanförliggande området eller för annan markanvändning. Våtmarken ska anläggas så att ett vattenområde som sedimenterar fasta partiklar kan tömmas på det slam som samlats där. Vid spridningen av slam som avlägsnas från våtmarken ska slammets stora fosforbindningsförmåga beaktas när beslut fattas om slammängd och spridningsplats. Ett våtmarksprojekt kan också förenas med sedimentering av fosfor med olika kemiska ämnen.

I ett våtmarksprojekt som gäller torvåkrar ska objektets vattenhushållning ändras så att grundvattennivån permanent stiger till en nivå som effektivt förhindrar nedbrytningen av torv.

Till ett våtmarksprojekt får också räknas områden som behövs för skötseln av det. Stränder och vattenfåror i våtmarken får skyddas genom odling av gräs, stenläggning eller planteringar.

Det ska föras bok över de åtgärder som vidtas under våtmarksprojektet.

När ett våtmarksprojekt har slutförts är den areal som är föremål för investeringsersättning inte längre sådan jordbruksmark som avses i 2 § 4 punkten i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling (1333/2022).

5 §

Arealen av en planerad våtmark

Arealen för den i 4 § 1 mom. avsedda våtmark som är föremål för investeringsersättning och som ska anläggas, inklusive översvämningsområden, ska utgöra minst en procent av det ovanförliggande avrinningsområdets areal. Våtmarker i det ovanförliggande avrinningsområdet som anläggs samtidigt eller redan befintliga våtmarker får inräknas i den minimiareal som nämns ovan. Till den totala arealen för våtmarksprojektet räknas förutom vatten- och översvämningsområden dessutom vallar och de kantområden som behövs med tanke på skötseln.

6 §

Undantag från arealkravet i våtmarksprojekt som främjar vattenskyddet

Arealen av ett våtmarksprojekt som är föremål för investeringsersättning får vara mindre än den areal som avses i 4 § 1 mom. och 5 §, om

- 1) objektet utsätts för lokal kraftig belastning på grund av jordbruk,
- 2) objektet ingår i en översiktsplan för en skyddszon, naturens mångfald eller våtmarker, eller
- 3) närings-, trafik- och miljöcentralen bedömer att objektet effektivt främjar vattenskyddet inom jordbruket, bekämpningen av klimatförändringen eller naturens mångfald.

7 §

Restaurering av vattenfårar

Naturtillståndet i vattenfårar som är föremål för investeringsersättning får återställas genom att

- 1) återskapa översvämningsområden,
- 2) anlägga flera små våtmarker och översvämningssplåtar,
- 3) genom att anlägga fårar i två nivåer,
- 4) bygga bottentrösklar eller rördammar som gör att vattnet strömmar långsammare,
- 5) anlägga erosionsskydd i vattenfårorna,
- 6) göra bäckar slingrigare, eller
- 7) höja kvaliteten på vattenfårar som utgör livsmiljöer för fåglar, fiskar och kräftor.

En i 1 mom. avsedd vattenfåra ska restaureras i enlighet med principerna för naturenligt byggande i vattendrag. Restaureringsprojektet för en vattenfåra ska omfatta tillräckligt stora kantområden med tanke på skötseln av fåran.

8 §

Plan för investeringsprojekt

För ett investeringsprojekt som är föremål för investeringsersättning ska det utarbetas en adekvat plan som stöder det vattenskydd som är projektets huvudsakliga mål, främjandet av naturens mångfald eller stävjandet av klimatförändringen. Planen ska innehålla

- 1) en allmän presentation av projektet och projektmålen,
- 2) projektets areal,
- 3) specificerade uppgifter om sätt och tid för genomförande av projektet,
- 4) uppgifter om vem som deltar i projektets genomförande, om vem som ansvarar för genomförande och finansiering och om eventuella avtalsarrangemang,
- 5) ett kostnadsförslag för projektet jämte kostnadsspecificering och finansieringsplan,
- 6) en lägeskarta över projektet,
- 7) en karta över projektområdet,

- 8) en utredning om ägarförhållandena på området samt markägarnas tillstånd och övriga eventuella tillstånd som krävs för projektet,
  - 9) de myndighetstillstånd som krävs för att genomföra projektet,
  - 10) en översiktlig utredning om vilka skötselåtgärder som vidtas efter anläggandet.
- En plan för anläggning av våtmark ska dessutom innehålla utredning om
- 1) åkerns andel av avrinningsområdet enligt 4 §,
  - 2) förhållandet mellan våtmarkens areal och arealen för det ovanförliggande avrinningsområdet enligt 5 §,
  - 3) åtgärderna för anläggning av våtmark,
  - 4) ledning och uppdämning av vatten på våtmarksområdet,
  - 5) vallar, djupa partier, uddar, holmar och vegetationszoner på våtmarksområdet,
  - 6) tömningen av slam från våtmarken,
  - 7) ämnen och metoder för eventuell sedimentering av fosfor,
  - 8) dimensioneringen av våtmarken,
  - 9) vilka verkningar projektet har på dräneringssituationen i åkrar som odlas utanför investeringsområdet eller på annan markanvändning,
  - 10) torvåkerns beräknade genomsnittliga tjocklek och en redogörelse för vad uppskattningen grundar sig på.

9 §

Kostnader som ersätts

Kostnaderna för en åtgärd som ingår i ett investeringsprojekt kan ersättas, om åtgärden är motiverad för att målen för projektet ska uppnås. Även skäligen planeringskostnader kan ersättas. Om användningen av området ger ekonomisk vinst i form av skörd eller annat utnyttjande, ska denna vinst, med undantag av vinst från skogsbruk, beaktas som en faktor som minskar ersättningen.

För anläggning av våtmark kan ersättning beviljas förutom för de kostnader som avses i 1 mom. också för behövliga och skäligen kostnader som föranleds av

- 1) avlägsnande av ytjord och växtlighet från våtmarksområdet,
- 2) slutdeponering av avlägsnad jord,
- 3) byggande av dammar, bottentrösklar, vallar och andra nödvändiga konstruktioner,
- 4) utformning av våtmarkens botten, slänter och kantområden,
- 5) besåning av våtmarkens kantområden och översvämningssområden samt plantering av växtlighet.

De kostnader som ersätts ska vara betalda av den som ansöker om ersättning samt vara slutliga, skäligen och verifierbara. En kostnad är slutlig, om den som ansöker om ersättning inte har fått och inte kan få rabatt, gottgörelse eller återbäring för eller på basis av den.

Kostnaderna ersätts till högst de maximibelopp som anges i bilagan till denna förordning. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan dock när det gäller enstaka åtgärder avvika från maximibeloppen. Förutsättningarna är att

- 1) åtgärden har genomförts på det totalekonomiskt mest fördelaktigen sättet med beaktande av åtgärdens syfte och arbetets kvalitet,
- 2) kostnaden är skäligen och motsvarar sedvanlig prisnivå,
- 3) en tillförlitlig utredning över de förutsättningar som anges i 1 och 2 punkten har lagts fram.

10 §

Ersättning för naturaprestationer

Arbete som utförs utan vederlag till förmån för ett investeringsprojekt kan godkännas som en sådan kostnad som ersätts.

11 §

Kostnader som inte ersätts

Investeringsersättning beviljas inte för

- 1) hyreskostnaderna för av det område som är föremål för ett investeringsprojekt,
- 2) mervärdesskatt som inte kvarstår som en slutlig utgift för sökanden,
- 3) kostnader som uppstått innan ett investeringsprojekt inleds, med undantag av kostnader som hänför sig till planeringen av projektet,
- 4) anskaffningskostnaderna för maskiner eller anordningar,
- 5) kostnaderna för transporter som sökanden har betalat,
- 6) kostnaderna för myndighetstillstånd som krävs för att genomföra ett investeringsprojekt,
- 7) plan för investeringsprojekt som utarbetats utifrån den rådgivning som avses i 10 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.

Investeringsersättning beviljas inte för åtgärder för vilka det redan betalas något annat stöd i enlighet med ett av Europeiska unionen finansierat eller nationellt stödsystem eller för inkomstbortfall på grund av ett investeringsprojekt.

12 §

Ersättningens maximibelopp

Investeringsersättning betalas enligt de godkända faktiska kostnaderna till högst följande belopp

	euro
anläggning av våtmark	
– områden på över 0,5 hektar	12 000/ha
– områden på -0,3–0,5 hektar	4 100/objekt

Investeringsersättning för fåror som ska restaureras och för fåror i två nivåer betalas enligt de godkända faktiska kostnaderna till ett belopp av högst 21 euro per meter.

13 §

Beslut om maximiersättningen för ett investeringsprojekt

Närings-, trafik- och miljöcentralen bedömer de kostnader som angetts i ansökan och fastställer genom sitt beslut maximibeloppet av investeringsersättning för varje enskilt investeringsprojekt.

14 §

Bedömning av ett investeringsprojekts betydelse för miljön vid beviljande av ersättning

Vid valet av objekt som finansieras med investeringsersättning används urvalskriterier med hjälp av vilka investeringsprojektets betydelse för miljön bedöms. När ett investeringsprojekts betydelse för miljön bedöms i samband med beviljande av investeringsersättning beaktas

- 1) det på förhand kända behovet av åtgärder,
- 2) betydelsen av den investering som görs i objektet med tanke på miljöskyddet inom jordbruket eller stävjandet av klimatförändringen,
- 3) objektets omfattning och avgränsning,
- 4) de beräknade effekterna av projektet,
- 5) projektets kostnadseffektivitet.

128/2023

15 §

Genomförandetiden för investeringsprojekt och ingående av miljöavtal

Ett investeringsprojekt får inte inledas förrän närings-, trafik- och miljöcentralen har fattat beslut om beviljande av ersättning. Projektet ska genomföras inom två år från det att beslut om beviljande av ersättning har fattats. Av särskilda skäl kan närings-, trafik- och miljöcentralen bevilja högst två års tilläggstid för genomförande av projektet.

När investeringsprojektet är slutfört, men senast året efter det år då projektet slutförts, ska den som genomfört projektet ingå ett i 48 § i statsrådets förordning om miljöstöd (78/2023) avsett avtal om skötsel av området.

16 §

Ändring av projekt som har inletts

Om ersättningsmottagaren efter det att investeringsprojektet inletts avviker på ett betydande sätt från den plan och de planerade åtgärder som har godkänts genom beslutet om ersättning, ska denne ansöka om ändring av ersättningsbeslutet. Kostnaderna för projektet kan godkännas som ersättningsberättigade bara om ansökan om ändring lämnas till närings-, trafik- och miljöcentralen innan kostnaderna för ändringen uppstår. Bara om det finns en särskilt grundad anledning kan ersättningsbeslutet ändras så att en ökning av kostnaderna för projektet kan godkännas.

Om finansieringen genomförs på ett sätt som avviker från ersättningsbeslutet eller om annan offentlig finansiering som inte omfattas av ersättningsbeslutet fås för investeringsprojektet, ska ändring sökas i ersättningsbeslutet till den del det gäller finansieringen.

17 §

Utbetalning av ersättning

Ersättning betalas ut i poster utifrån de faktiska kostnaderna på särskild ansökan. Utbetalningen förutsätter att den åtgärd som föranleder den ersättningsberättigade kostnaden har genomförts och att kostnaden har betalats. Alla betalningar som investeringen eller åtgärden föranleder ska vara gjorda innan ansökan om den sista ersättningsposten görs och projektet ska vara klart.

Utbetalningen av ersättning förutsätter att det finns en specificerad faktura över de kostnader som ersätts och ett verifikat över att fakturan har betalats eller, om betalningen inte grundar sig på faktura, ett specificerat kvitto. Varje offentlig eller annan upphandling ska framgå i detalj av betalningshandlingarna. Ersättningen betalas inte ut förrän utgiften har registrerats i bokföringen eller, när det gäller en skattskyldig som inte är bokföringsskyldig, i anteckningarna.

18 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 31 januari 2023.

Helsingfors den 26 januari 2023

Jord- och skogsbruksminister Antti Kurvinen

Konsultativ tjänsteman Suvi Ruuska

GODTAGBARA MAXIMIKOSTNADER FÖR INVESTERINGERSÄTTNINGAR

Våtmarksprojekt

Traktorarbete inklusive förare	60 €/h
Manuellt arbete	timlön exklusive bikostnader, utförande arbete 17 €/h och arbetsledning 25 €/h
Arbetsdebitering för traktorgrävmaskin eller lätt schaktmaskin	58 €/h
Lastning, körning och utbredning av jordmaterial	60 €/h
Arbetsdebitering för grävmaskin på band	71 €/h
Grävning och jordförflyttning får alternativt uppskattas utifrån massornas mängd genom användning av kostnaden	1–4 €/m ³
Som kostnad kan dessutom beaktas planteringskostnaderna för busk- och trädgrupper eller fleråriga vattenväxter som planterats på avtalsområdet.	

Uppgörande av en plan

- områden på högst 1 ha 900 €/plan
- projekt på högst 2 ha 10 % av investeringsersättningens storlek
- projekt på mer än 2 ha 8 % av investeringsersättningens storlek

Som kostnad kan dessutom beaktas kostnaderna för behövt material såsom stenmaterial, grus, filterduk och annat material som behövs vid uppdämning samt förflyttning av de maskiner som behövs